

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

29 חֲתָרְתָּ רַיִן אֶמְרָנָא לֹא הוּא דְּלִיכָּן אֶלָּא דְּרוּחָה
eius sed quis testra non ego dico autem conscientiam
aliorum conscientia à iudicatus libertas mea enim cur ꝑ dixerit
דָּאֵמֶר לְבָנָא נִיר הַאֲרוֹתִי מִתְּהִרְנָא מִן תְּאַרְתָּא דְּאַחֲרָנָא:
ego coniunctis proscindor cur ego vtor per gratiam ego si
30 אָנָּא בְּטִיבוֹתָא מִתְּחַשָּׁה אָנָּא מִנָּא מִתְּגַנְּפָרָא
igitur estis comedentes sive ego gratias ago quod ego eo pro
על מְרַם אֶנְאָן מְדֻזָּא אָנָּא: ¹ אָנָּא אַבְלָן אַנְתָּוּן הַבְּלִיל
id omne estis facientes aliiquid sive estis bidentes sive
וְאַנְתָּי אַנְתָּוּן וְאַנְתָּ מְרַם עֲכָרָן אַנְתָּוּן כֵּל מְוֹט
offendicula sine facientes sitis Dei in gloriam
לְתְשׁׁוֹבָתָה דָּאֵלָה הַוְיָהוּן עֲבָדָין: ² דָּלָא הַוקָּלָא
etiam sicut Dei & Ecclesiz & Gentibus Iudeis estote
הַוְיָהוּן וְלְאַרְמָנָא וְלְעַדְתָּה דָּאֵלָה:
33 אַיד דָּאֵף
aliiquid ego quozro neque ego placebo homini omni aliquo in omni ego
אנָא בְּכָל מְדֻם לְכָל נֶשֶׁר אָנָּא וְלָא בָּעָא אֶנְאָה מְדֻם
vt vivant conducit quod pluribus id sed conductus ꝑ mihi
דָּלִי פְּקָח אַלְאָ פְּרַם דְּלְסְנָא אַפְּקָח דְּרַחְוֹן:

29 Couscientiam autem dico non tuam, sed alterius. Ut quid enim libertas mea iudicatur ab aliena conscientia?

30 Si ego cum gratia parti-
cipio, quid blasphemor pro-
eo quod gratias ago?

31 Siue ergo manducatis, siue bibitis, vel aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.

32 Sine offensione estote
Iudeis & gentibus, & Eccle-
sie Dei:

33 Sicut & ego per omnia omnibus placeo, non querēs quod mihi vtile est, sed quod multis, ut saluiant.

C A P. XI.

C A P. XI.

xi caput

קפלאון נא
 ego laudo Chirilli ego etiam sicut mihi similes estote
 אהרמו יי' איכנאנ דאך אונא מישיחא: ³ משבח אנא
 & sicut mihi sitis memoris aliquoquin omni fratre mei verò vos
 להונן אחים דיבכל מוט שערין אנתון ⁴ ואיכנאנ
 autem ego velim eis renentes precepta vobis tradidi
 דאשלמת לבון פוקראן אהירין אנתון: ⁵ עבא אננא
 mulieris & caput est Christus caput viri quod omnis ut sciatis
 דתדעון דבל נבר רישה מישיא ה' ורישה דאנטה
 qui orat vir omnis est Deus Christi & caput est vir
 נברא ה' ורישה דמשיחא אללה ה': ⁶ כל נברא דמצילא
 mulier & omnis caput suu pudefacit caput suu tellu sit cum vaticinatur aut
 או מתנבא כר מכסי רישה טבהת רישה: ⁷ וכל אנטה
 caput suu pudore afficit caput suu reuelat cum vaticinatur aut qua orat
 רמצעילא או מתנביין כר נלא רישה מבחתא רישה
 caput cuiusvis est ea cum enion est simili

29 επειδήστοι δὲ ἀλέαν ἦρα τὸν ἵππον, ἀλλὰ τὸν πόνηρον, οὐαὶ τῷ πόνηρῳ γῆραις Στέλλαι μαυρίκια τούτῳ φέγγει σωματίσσων; 30 εἰ δὲ ἡρά κάρπατο μετ' ἄλλον Βασιριμοδιμαῖ τοῦτον ἡρά μέχριεται; 31 εἴτε οὐαὶ θεοῖς, εἴτε ποιηταῖς, τὸ πάντα ποιεῖν, πανταπά τοι δέσμων θεοῦ ποιεῖται. 32 ἀποτελεσθεὶς τούτῳ καὶ Ιερεὺς οἰκεῖ αὐλῶν, καὶ τὴν οἰκουμένην τὸν Θεόν; 33 καρδιάς τοι τούτος πᾶν στρέψων, μηδὲ τοῦτο ερμανοῦσα συμφένοι, ἀλλὰ τὸ φῦλον παλλάν, οὐαὶ

I Μιμηταὶ μουγιάδει, καθαίς κούρω Χειρός. 2 ἐπαρῷ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μετέμειψα, γε
καθαίς παρέδωκα ψυχήν, ταῖς φύσεσσις κατέχηπ. 3 Σέλα δὲ ὑμᾶς εἰδέσθαι, ὅτι παντὸς μέσορεσθι κεφαλή, ὁ
Χειρός δέι κεφαλήν δὲ γιανάκην, ὁ δούρη κεφαλήν δὲ Χειρός, ὁ Ζώς· 4 πάς δὲ ωραῖαν χριμόνην
πάντας κεφαλήν θέντος καταπληγές πάντας κεφαλίν. 5 πάστε δὲ καὶ μάντεσσιν χριμόνην
άκατακατέπινθη την κεφαλήν, καταπληγές πάντας κεφαλίν είσαντες δέι καὶ τὸ αὐτὸν την ψυχήν μόνη.

M
VII

三

- 1 IMITATO R E S mei e-
stote, sicut & ego Christi.

2 Laudo autem vos fratres,
quod per omnia met memo-
res estis: & sic ut tradidi vo-
bis, præcepta mea teneatis.

3 Volo autem vos scire, quod
omnis viri caput, Christus
est: caput autem mulieris, vir-
caput verò Christi, Deus.

4 Omnis vir orans aut pro-
phetans aut capite detur-
pat caput suum.

5 Omnis autem mulier o-
rans aut prophetans non ve-
lato capite, detur pat caput
suum: vnum enim est asci de-
caluctur.

6 Nam si non velatur mulier, tondeatur. Si verò turpe est mulieri tonderi aut decalvati, velet caput suum.

7 Vir quidem non debet velate caput suum: quoniam imago & gloria Dei est, mulier aurem gloria viri est.

8 Non enim vir ex muliere
est, sed mulier ex viro.

¶ Etenim non est creatus vir propter mulierem, sed mulier propter virum.

10 Ideo debet mulier velamē habere supra caput suum,
& propter angelos.

ii Verus tamen neque vir
sine muliere, neque mulier
sine viro, in Domino.

12. Nam sicut mulier de viro, ita & vir per mulierem: omnia autem ex Deo.

33 Vos ipsi iudicare : Decet
mulierem non velatam ora-
re Deum.

14 Nec ipsa natura docet
nos quodvis guidam factum

vos, quod vir quidem huius
comam nutriat, ignominia est
illi:

*15. Mulier verò si comam
nutriat, gloria est illi: quoniam
capilli pro velamine ei dati
sunt.*

16 Si quis autem videtur contentiosus esse, nos talem consuetudinem non habemus, neque Ecclesia Dei.

6 οὐ πόρος κατακλύπειν χωνί, ταὶ περιέχειν. Εἰ δὲ αὔξεσθαι μελαγχή τὸ πεῖραχθεῖν ή ἔχειν συντηρετοῦντα
7 μέν τοι πόρον ὅπερ λίγη κατακλύπειν τίνει κεφαλίν, εἴκοσι καὶ σέβας θεοῦ ὑπάρχοντα γεννεῖσθαι
8 πόρον. 8 οὐ πόρον διατρέψει μελαγχή εἰδούσα μελαγχήν εἰδεῖσθαι. 9 καὶ πόρον εἰδεῖσθαι τὸν μελα-
γχήν εἰπεῖν διό τοι δοῦτον. 10 οὐδὲ τόπον φεγγίνη μελαγχήν εἰδεῖσθαι τῆς κεφαλῆς, οὐ διατρέψει
11 τὴν τελείων γενετικήν, ἐπειδὴ γενετικής δύναμος εἰπεῖται. 12 οὐδὲ πόρον μελαγχήν
τοντού τοι οὐδέ τοι την μελαγχήν, τοῦ δέ τοποῦ οὐ δοῦτον. 13 οὐδὲ μελαγχήν εἰδεῖσθαι
αἱ κατακλύσματα τοῦ θεοῦ περιενθεῖστα; 14 οὐδὲ μελαγχήν εἰδεῖσθαι την μελαγχήν
εἰπεῖται; 15 μελαγχήν εἰδεῖσθαι κομᾶ, δόξας αὐτῆς οὐτε την κομην αὐτήν εἰδεῖσθαι την μελαγχήν.
16 οὐδὲ
μελαγχήν φιλάσσοντα; 17 μελαγχήν τινας την μελαγχήν εἰπεῖται, οὐδὲ αὐτήν εἰδεῖσθαι την μελαγχήν.

17 Hw

quia vos sum laudans tanquam non sum quod p̄cipiis autem hoc
הָרָא דָנִיְּרַמְפָּקֵד אֲנָא לֹא אֵיךְ מִשְׁבָּח אֱנָא לְכָוֹן מֶלֶךְ
descendistis est ad id quod minus sed venistis ad id quod ante vos non
דְּלָא הָוָא לְקַרְמְבָּכוֹן אֲתַיְתָו אַלְאָ לְבִזְרוֹתָא דָנוֹנְחָתָו:
diffida in ecclesia estis congregati cum enim prius
לְקוֹרֶם גַּרְגַּר מֵאַרְמַתְבָּנְשִׁין אֲנָתָן בְּעַרְתָּא פָּלוֹנָתָא
ego credo aliquid & aliquid inter vos quia sine ego audio
שְׁמָעָ אָנָּא דָרְאַת בְּגִתְבָּוֹן וּמְדָס מְדָס מְהִימָּן אָנָּא:
q.d. pati sunt ut iij inter vos ut sint contentiones etiam sunt futurae
עַתְּדִין אָנָּן אֲפָחָרְנָא דָרְהָוָן בְּגִתְבָּוֹן דָאַלְיָדִין דָבָקְיָיָן
sicut non estis congregati igitur cum innescant inter vos
בְּכָוֹן נְתָרְעָוָן:²⁰ מֵאַחֲרֵי רַמְתָּבָנְשִׁין אֲנָתָן לֹא אָנָּש
homo sed & bibentes estis comedentes Dñi nr̄ in die inflam est
דוֹזֵק לוֹמֵה דָמָרֵן אַבְלָיִן אֲנָתָן וְשָׁתָן:²¹ אַלְאָ אַנְשָׁ
ebrius est & vnuſ eſurit vnuſ & eti sibi comedit ante eennam suam homo
אנְשָׁ חַשְׁמִיתָה קְרוּם אַבְלָל לְהָ וְהָוָא חַרְכָּפָן וְחַרְרוֹא:
Eccl esiat & bibatis ut edatis vobis sunt domus nunquid
רַלְמָא בָּתָה לִיתְלָבָן דְּתָחָלְנוֹ וְתָשָׁתָן אוּבָרְתָה
ipſis quibus non est eos estis & pudescientes estis contemnetes Dei
דָאַרָּה בְּסִין אֲנָתָן וּמְבָחָתִין אֲנָתָן לְאַלְיָדָלִת לְהָוָן
sum laudans non in hoc laudabo vos vobis dicam quid
מְנָא אָמַר לְבָנָן אַשְׁבָּכוֹן כְּחָדָא לֹא מִשְׁבָּח אֱנָא!

17 Hoc autem præcipio, non
laudans quod non in melius,
sed in deterioris conuenitatis.

18 Primum quidem conne-
ničibus vobis in Ecclesiam,
audio scissuras esse inter vos,
& ex parte credo.

19 Nam oportet & hæreses esse, vt & qui probati sunt, manifesti fiant in vobis,
 20 Conuenientibus ergo vobis in vnum, iam non est Dominicam cœnam mandu-
 cate.

21 Vnusquisque enim suam cœnam præsumit ad manducandum. Et alius quidem esurit, alius autem ebrius est.

22 Nunquid domos non
habetis ad manducandum &
bibendum ? aut Ecclesiam
Dei contemnitis, & confun-
ditis eos , qui nō habent?
Quid dicam vobis ? Laudo
vos? In hoc non laudo.

23 Ego enim accepi à Domino quod & tradidi vobis, quoniam Dominus Iesus in qua nocte tradebatur, accepit panem:

14. Et gratias agens fregit,
& dixit, Accipite & mandu-
cate, Hoc est corpus meum
quod pro vobis tradetur: hoc
facite in meam commemora-
tionem.

25 Similiter & calicem, postquam cenauit, dicens, Hic calix, nouum testamentum est in meo sanguine, hoc facite, quotiescumque biberitis, in meam commemorationem.

18 πατέρων μηδὲ πού
ηπιενεύει. 19 δέ τοι καὶ οὐκ
οὐκ αὔλιον τὸν εἰσιν,
καὶ οὐκέπειτα πινάτα, οὐδὲ με-
ταπεπροσθήται κατὰ τοῦτο εἴ-
δη πατέρων εἰσόντων καὶ κυρίων, οὐκο-
ντις πάντα μέμνησται τοιούτους.

DDA

- 26 **Quotiescumque** enim
manducabitis panem hunc,
& calicem bibetis, mortem
Domini annuntiabitis, do-
nec veniat.
27 Itaque quicunque man-
ducauerit panem hunc, & bi-
berit calicem Domini indignè,
teus erit corporis & sanguini-
nis Domini.
28 Probet aurem scipsum
homo: & sic de pane illo e-
dat, & de calice bibat.
29 Qui enim manducat &
bibit indignè, iudicium sibi
manducat & bibit, non düu-
dicans corpus Domini.
30 Ideo inter vos multi in-
firmi & imbecilles, & dor-
miunt multi.
31 Quid si nosmetipsos di-
judicaremus, non utique iu-
dicaremur.
32 Dum iudicamur autem, à
Domino cortipimur, vt non
cum hoc mundo damnemur.
33 Itaque fratres mei, cùm
conuenientis ad māducandum,
inuicem expectate.
34 Si quis clurit, domi man-
ducat, vt non in iudicium
conueniat. Cætera autem,
cùm venero, disponam.
estis & libentes hunc Panem estis comedentes enim quandoque
לְאַמִּתִּינָר דָּאֵלִין אֲנֹתָן לְחַמָּא הַנָּא וְשַׁתִּין אַנְתָּוֹן
ad aduentum eius usque estis cōmemorates Dñi nři illam mortem hisce
בְּכָבֵית הַדְּרָכָן מַעֲדָה דִּין אֲנֹתָן עַד מָא לְמִתְּהָה:
calice ipsius ex & biberit Domini Pane ex qui comedenter ipsius
אַהֲרֹן הַדָּאֵלִין מִתְּבָנָן לְחַמָּא דָּרְמָא יְשַׁתָּא כִּי בְּסִיר
& corporis eius Domini Sanguinis est reus eo si dignus
טַשְׁתַּחַת הַנָּא נֹהָא אֲנָשׁ בְּקָא נֶפֶשׁ וְרוּחִין אַכְלָמָן
ex edat & tunc animam suā probans homo sit hoc prope
טַלְהָא נָא שָׂוָא חַוְבָא חֹל לְנֶפֶשׁ אַכְלָמָן
& bilit enim qui comedit is hoc calice ex & bibat hoc per
הַוְאָרָא שְׁתַּחַת אַבְנָן כְּסָא הַנָּא: ^ט מִן דָאֵלִין נִיר וּשְׁתָא
inter vos multi sunt hoc propter Domini corpus differentijs
יְאַפְּרֵשׁ פָּנָה דָּרְמָא: ^ט בְּטַל הַנָּא סְנִיאֵין בְּכוֹן
iudicantes nos ipsos enim si qui dormiunt & mulier & infans
סְנוּרָה אַסְנָאֵין דָּרְמָבְנִין: ^ט אַלְגָּרֵר נְפִשְׁוֹן דָּרְנִין
Dñs nrō à autem iudicamur cùm iudicaremur
זְוּזָה תְּהִדְרִין הַוִּין: ^ט כְּדֵר כְּתָהְדִּין דָּיִן טְוָרָה
fratres mei Itaque condamnemur mundo cum vt non corripimus omnes
זְוּזָה מְדֻרְדָּעָן דָּלָא עַלְכָא נְתַחְיֵיכְבָּ: ^ט כְּכַיְלָא אֲחֵי
vnum unus expectantes sitis ad comedendum estis congregati
זְוּזָה כְּבִנְתָּא נְלָעֵם דָּלָא לְחִיבּוֹתָא תְּהִוָּן
sitis ad condemnationem vt non edat in domo sua qui ei cœlēs
קְרִין וּכְבִּנְתָּא נְלָעֵם דָּלָא לְחִיבּוֹתָא תְּהִוָּן
principia vobis venero cùm verò reliquias de corpore
בְּנָשָׁן עַל שְׁרָבָא דָּיִן מִאָדָתָה אַפְּקָרְבָּן:

C A P. XII.

- 1 D e spiritualibus autem,
nolo vos ignorare fratres.
 - 2 Scitis autē quoniam cū
Gentes esetis, ad simulachra
muta prout ducebamini cū
tēs.

26 ὁ σάκος τῷ αὐτῷ εἶναι πόλις θρόνος, καὶ τὸ ποτήρευτον πίνεται, πόλις διατάπει τῷ κοσμῷ κατοικητῶν αὐτῆς. 27 οὐτέ οὐδὲ οὐδὲν πόλις θρόνος, πάντη τὸ ποτήρευτον κυρεῖται αὐτοῖς, ἵνα τοῦ θεοῦ τὸν αὐμαπτὸν κυρεῖ. 28 δοματαὶ τοῦ δικαιούρου πάντας εἰσιν, καὶ τοῖς τούτοις τοῖς δικαιούροις τὸν αὐμαπτὸν κυρεῖ. 29 ὃ δέρονται καὶ πίνεται δικαιούροις, κρίμα ἐστιν τοῦ κακοῦ πίνειν, καὶ ἀξεκρίνειν τοῦ ποτηρίου τοῦ αὐτοῦ. 30 οὐδὲ πόλις εἴη μέρος πολλοῦ αὐτοῖς τοῖς κρίμασι, καὶ κατείσθαι μετανοεῖται. 31 εἰ δέ τις τούτοις διατίθεται ἀγρούς, κριτούμενος, οὐτέ τοις κατείσθαι παραχωρεῖται, αὐτὸν τοῦ κάρπου κατακρίνεται. 32 κριτούμενος δέ, οὐτέ τοις κατείσθαι παραχωρεῖται, αὐτὸν τοῦ κάρπου κατακρίνεται. 33 οὐτέ πέπλον μούσιον πάντας δικαιούροις εἰς τοὺς φαρμακούς ἀγόντες, ἀγόντες οὖν δικαιούροις. 34 εἰ δέ τις πίνει, οὐδὲ τοῦτο οὐδὲ τοῖς κρίμασι συνέχεται. οὐδὲ ποιεῖται οὐδὲ οὐδὲ τοῖς δικαιούροις.

I. Περὶ δὲ τῆς πνευματικῆς, ἀλληγορίας, οὐ θέλω υμᾶς ἀγνοεῖν· 2. σύμβολον δὲ τοῦ Ιησοῦ Χριστοῦ, πάντας γένους